Nr 41 27e jaargang

kuifje

12 F ● NEDERLAND 90 ct ● HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

ROODOOG
zoals altijd :
ONWEERSTAANBAAR !

ONS DOSSIER

TEKENSTRIPS : ALLE VAKGEHEIMEN !

10-10-72

LICHT, LUCHT EN ZONNESCHIJN

Terwijl ik zocht naar een onderwerp voor dit kattebelletje, liet ik mijn blik dwalen over de vertrouwde voorwerpen om mij heen. Opeens bleven mijn ogen rusten op een plant, die opnieuw gevaarlijk overhelde. Ik ben opgestaan en heb de pot een halve slag omgedraaid, zodat de plant weer naar de muur toegekeerd stond. Deze opwindende gebeurtenis, waar je ongetwijfeld volkomen van ondersteboven bent, heeft me mijn onderwerp bezorgd.

Een plant keert zich altijd naar het licht, daartoe gedwongen door een onzichtbare macht. Wat ik ook doe, de plant groeit altijd de andere kant op. Vandaag vond ik dus dat hij te veel overhing en keerde hem om. Maar lang zal hij niet naar de muur toegekeerd staan. Het licht en het raam trekken hem aan. Mijn plant zal zich oprichten, eerst vertikaal komen, maar vervolgens steeds krachtiger naar het licht toegroeien, aan de raamzijde dus.

De drie andere muren van het vertrek zijn overigens niet lelijk. Er hangen posters, er zijn planken met aardige voorwerpen erop, er zijn andere dingen, die de aandacht opeisen. Maar mijn plant heeft slechts één verlangen : licht, lucht en zonneschijn. De rest is niet belangrijk. En om met zijn blaadjes van dat licht te genieten, spant de plant zich onophoudelijk in.

Ik denk dat wij niet anders zijn. Wij hebben ook licht en lucht nodig. Aan de kant van de andere muren, die eigenlijk een weerspiegeling zijn van alles wat de mens gebouwd heeft aan kunstmatige horizonten, kunnen we schijnbare vreugden vinden. Wat niet wegneemt dat deze muren zich min of meer in de schaduw bevinden. Alleen aan de kant van het raam kunnen we nog spreken van de blauwe lucht, de ruimte, ware vrijheid en, waarom ook niet, van zuiverheid. Aan de zijde van de dichte muren vinden we dingen en illusies. Er zijn mensen, die hun hele leven lang naar die muren kijken. Ze vinden er een soort namaak-geluk. Maar op een gegeven moment keren de mensen zich min of meer bewust naar het licht.

Dat is een diepgewortelde behoefte.

Het verschil tussen de plant en ons is dat de plant geen keuze heeft, nooit aarzelt. Wij moeten, om het licht te vinden, vechten, soms tegen onszelf. Wij voelen de roep, maar om te gehoorzamen, moeten wij een duidelijke beslissing nemen en ons daaraan houden. Maar als we er eindelijk in geslaagd zijn om ons naar het licht toe te keren, weten wij, dat we iets gepresteerd hebben. Naar de goede zijde gekeerd, leven wij ook een stuk beter !

KUIFJE

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend ! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

10-10-72

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever : Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.
Directeur : Guy LEBLANC.
Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART
Heliodruk : N.V. PERIODICA
KUIFJE-NEDERLAND
Redactie, Advertenties en Administratie :
Postbus 2344 UTRECHT - Tel. 03478-2136 - Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 9.75	230 BF
6 maanden	300 F	f 19.50	430 BF
1 jaar	590 F	f 39.—	850 BF
2 jaar	1.150 F		1.670 BF

* **Advertenties voor België : Tel. 02/22.58.00**
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

A3

TAKA TAKATA

JO-EL AZARA
VICQ

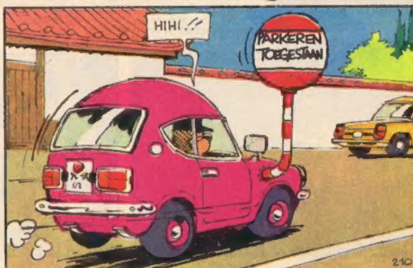

MICHEL VAILLANT

Jean GRATON

Met een «maanwagen» maakte Michel Vaillant een proefrit door een landschap dat zo woest is als het maanlandschap. Alles gebeurde in het grootste geheim en toch is er ergens een «lek» want Michel èn zijn maanwagen werden ontvoerd!

de nachtmerrie

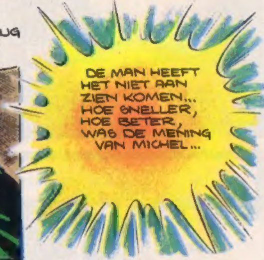

SLA OM

ZIJN OGEN RAKEN GEWEND AAN DE DUISTERNIS EN HIJ KAN DE DINGEN NU BETER ONDERSCHEIDEN

MICHEL VLUCHT ZO SNEL MOGELIJK VAN ZIJN VIJANDEN WEG...

HIJ RENT ZO HARD ALS HIJ KAN, SCHERP LETTEND OP EVENTUELE GELUIDEN ACHTER HEM...

DRIE UUR. OM VIER UUR WORDT HET LICHT !

AAN HET LANDSCHAP ZIET HIJ DAT HIJ ERGENS IN DE CAMARGUE MOET ZIJN, ONGEVEER 18 KM VAN DE BASIS VAN ISTRES... MAAR PAS ALS HET LICHT WORDT, ZAL HIJ ZICH BETER KUNNEN ORIËNTEREN...

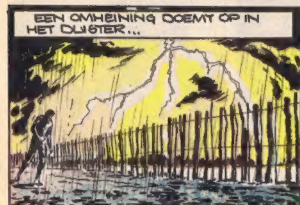

OPEENS VERDWIJNT DE MAAN ACHTER EEN WOLK...

wordt vervolgd

GO WEST

(1) DEZE FIGUUR IS, NET ALS DE ANDERE INDIANENOPPERHOOFDEN UIT DIT VERHAAL, NIET DENKBEELDIG

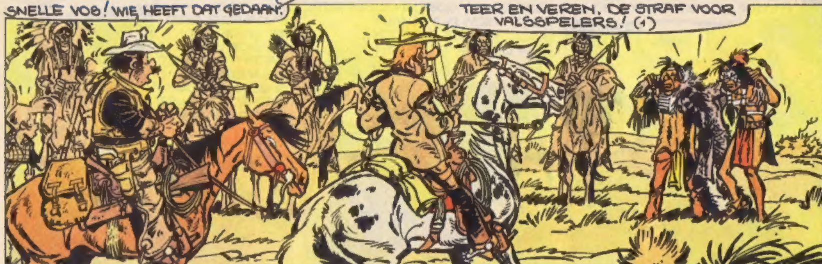

Bumper en zijn vrienden stoppen in Medicine Lodge en willen daar in vriendschap de Indianen ontmoeten. Maar Brad Hammer en zijn bende denken er anders over. Zij mishandelen een Kiowa en proberen dit misdrijf in de schoenen van Bumper en zijn vrienden te schuiven. De toestand te Medicine Lodge is dan ook erg gespannen.

DE ZON TEGEMOET!

(1) VALSSPELERS, DIE OP HETERDAAD BETRAPT WERDEN, WERDEN NA DEZE BEHANDELING UIT DE STAD VERJAAGD.

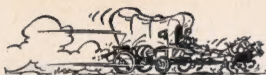

SLA OM

ZIEZO, DAT GAAT AL VEEL BETER.. ZOMETEEN ZAL HIJ...
NEE.

ZIJN HUID IS ERG AANGETAST. DAT IS NIET GOED IN DEZE HITTE. BLIJF HEM FLINK MET WATER BETTEN...
DAT HOEFT NIET. IK...

BEGRIJP HET NOU TOCH. PROBEER TIJD TE WINNEN. WE MOETEN SATANTA EERST KALMEREN. SNELLE VOS DENKT ER NET ZO OVER KIJK MAAR.

!

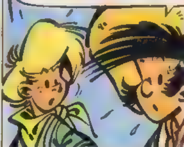

SATANTA, JE VERKENNER ZAL WEER BETER WORDEN. GELUKKIG DAT WIJ EEN MEDICIJNVROUW BIJ ONS HADDEN...
MAAR MEER DAN DIE VERZORGING TELT VRIENDSCHAP. ECHTE VRIENDSCHAP...

WIL WICHITA-DE-PRATER SOMS BEWEREN DAT DE KIOWA BEDROGEN IS DOOR ZIJN EIGEN BONDGENOTEN!

DOE GEEN MOEITE, MAC. SATANTA IS EEN GROOT OPPERHOOFD. HIJ WEET HEEL GOED DAT WE HET EERLIJK MENEN, MAAR DAT IEMAND PROBEERT DE KIOWA'S EN DE BLEEKGEZICHTEN VAN EEN BONDGENOOTSCHAP AF TE HOUDEN...

ASJEMENOU. DE COMANCHES! NU AL?

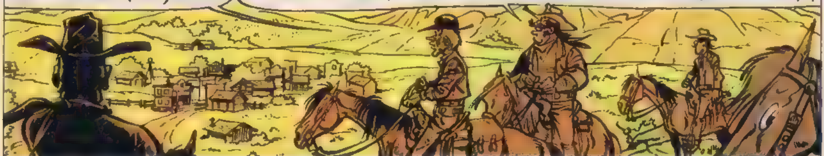

wordt vervolgd

Goal... lekker licht

puur biscuit
puur praliné
puur chocola

een produkt van
JACQUES

ROODOOG

GORDON BESS

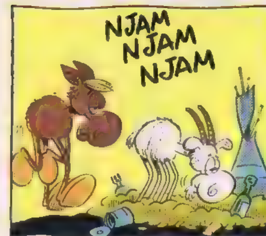

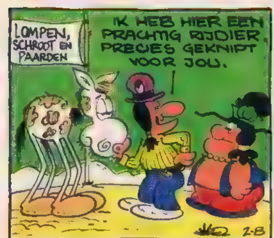

NU HEB IK ER GENOEG VAN!

LOMPEN SCHROOT PAARDEN
IK WIL GRAAG EEN STEVIG, JONG PAARD BIJ JE INRUILEN...
2-7

DAT KAN. GA HET MAAR HALEN DAN ZAL IK HET EENS BEKIJKEN.

LOMPEN, SCHROOT EN PAARDEN
IK HEB HIER EEN PRACHTIG RIJDIER PRECIES GEKNIPT VOOR JOU.
2-8

JE MAG HET HEBBEN VOOR SLECHTS $ 50...
VEEL TE DUUR!

LUISTER, VOOR DIE PRIJS KRIJG JE ZIJN GEBIT EN ZIJN GEHOORAPPARAATJE ER GRATIS BIJ...
269

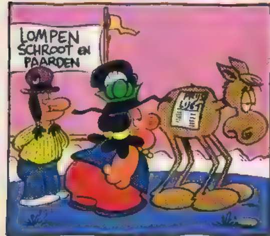

HEB JE AL EENS OVER EEN VAN ONZE GOEDKOPERE MODELLEN NAGEDACHT?

LOMPEN, SCHROOT PAARDEN
GOEDKOOP IN AANSCHAF... GEEN ONDERHOUD... EN MET ÉÉN STEL BANDEN DOE JE MINSTENS 40.000 MIJL
EEN PAARD MET BANDEN?

IK MOET ER NATUURLIJK WEL WAT EXTRA VOOR REKENEN.

LOMPEN SCHROOT EN PAARDEN

$ 28 DOLLAR VOOR HET ONDERHOUD VAN DE VERKOPER... WAT BETEKENT DAT?
2-10

VERGEET NIET DE WHISKY, DIE IK ELKE OCHTEND ACHTEROVER MOET SLAAN OM EEN DAG LANG MET KNAPEN ALS JIJ OM TE KUNNEN GAAN.
270

De wereld-encyclopedie van

— De in kursief gedrukte woorden zullen in een afzonderlijk artikel behandeld worden.
— Het land van oorsprong van elk beeldverhaal zal aangeduid worden op de volgende wijze : B. = België, Fr. = Frankrijk, G.B. = Groot-Brittannië, enz...

BUZZELI (Dino) Italië
Tekenaar van een jaar of dertig, die van zich doet spreken tijdens het Congres van Lucca 5 in 1969 met zijn werk *« La rivolta dei Racchi »* (in Frankrijk in *« Charlie »* : la révolte des ratés — de opstand van de mislukkelingen). Buzzeli werkt namelijk al een tiental jaren als tekenaar van beeldverhalen, voornamelijk voor Engeland. In 1969 brengt *Horror* verschillende verhalen van Buzzeli en maakt hem bekend bij het Italiaanse publiek, daarna is het de beurt aan het blad *Charlie*, dat deze toekomst-tekenaar bekendheid geeft bij het Franse publiek. Hij brengt in 1972 « Zip Zelub ». In het blad *« Menelik »* tekent [redacted] cartoons onder het pseudoniem « Blotz ».

Buz Sawyer (USA) © KFS
Avonturenreeks in 1943 gemaakt door de tekenaar *Roy Crane*, reeds bekend als de maker van de serie *« Wash Tubbs - Captain Easy »*, die hij al twintig jaar lang tekende. « Buz Sawyer » verscheen midden in de oorlog en was eerst gewijd aan de militaire avonturen van de held, een jonge marine-officier, piloot van een bommenwerper en een torpedovliegtuig, aan boord van een vliegtuigmoederschip in de Stille Zuidzee. Een sterk humoristisch element werd in de serie gebracht door zijn ploeggenoot *Rosco Sweeney*, zijn boordschutter. De twee reservisten werden aan het einde van de oorlog gedemobiliseerd, na talloze avonturen in de lucht en op eilanden. De serie krijgt ook een reeks blijvende figuren : Chili Harrison, de vriend van Buz, Orville Hix, de jonge, goedgelovige zeeman, de ouders van Buz, zijn zus, zijn broer Teddy, zijn vriendjes *Christy Jameson* en Tot Winters... In dienst bij een luchtvaartmaatschappij beleven Buz en Rosco allerlei avonturen overal ter wereld, maar Rosco verdwijnt langzaamaan uit de *dagstrip* om een grotere rol te krijgen in de wekelijks verschijnende strip. Buz trouwt met Christy, ze krijgen een zoon, Pepper, die in de loop der jaren normaal opgroeit. Na de Koreaanse oorlog verandert het thema van de serie opnieuw. Buz wordt gemobiliseerd, keert terug bij de marine en blijft daar ; Korea, de Middellandse Zee, Vietnam, een cursus bij de CIA, een tijdelijk weduwnaarschap ...In 1968, als hij de leeftijdsgrens bereikt, weigert Buz een « leunstoelofficier » te worden en verlaat de Marine om te gaan werken voor een soort privé-detective agentschap, waar hij zijn avonturen voortzet. De verscheidenheid van de afleveringen, het meesterschap van Roy Crane in een tekenstijl, waarvan hij de schepper is en die berust op het gebruik van *« Doubletone » papier*, hebben van Buz Sawyer, in de ontwikkeling van de comics, een klassieker gemaakt gelijk aan *« Terry »* en *« Steve Canyon »* van *Milton Caniff*. Zijn avonturen zijn opnieuw uitgegeven in *Magic Comics* en in een gelijknamig comic-book uitgebracht in juni 1948.

BYCK (Sylvan) USA
Sylvan Buck werd in 1908 geboren. Hij studeerde kunst aan het Pratt Institute en begon te werken als reporter. Hij is achtereenvolgens te vinden als « Feature Writer », « Editorial cartoonist », « Managing Editor ». In 1937 gaat hij werken bij het *King Features Syndicate*, een van de belangrijkste syndicaten voor de verspreiding van beeldverhalen, in de hoedanigheid van associate editor. In 1945 wordt hij *Comic Editor* van het King Features Syndicate. Hij is lid van de Jury van de Pulitzer prijs.

BYRNES (Eugene) « Gene »
Amerikaanse cartoonist, geboren [redacted] New York tegen het einde van de vorige eeuw. Hij wijdt zich toevallig aan het tekenen door een sportongeluk dat hem in het ziekenhuis bracht. Gene Byrnes vulde zijn gedwongen nietsdoen met het maken van tekeningen, die hij liet zien aan *Windsor Mc Cay*. Deze bezorgde hem werk bij de *New York Mail*. Byrnes was eerst sporttekenaar en maakte een humoristische serie « It's a great life if you don't weaken » tijdens de Eerste Wereldoorlog. Weldra kwam daar een andere bij *« Reg'ler Fellers »*, die veel succes zou hebben en afzonderlijk zou verschijnen in de *Herald Tribune*. Tussen de twintiger en dertiger jaren maakte hij een belangrijke strip, maar Byrnes had ook aanzienlijk veel werk als samensteller van beroepshandboeken « How to draw comics and commercial art » (1939), « A complete guide to drawing, illustration, cartooning and painting » (1948), *« A complete guide to professional cartooning »* (1950), « Commercial Art » (1952), « The complete guide to cartooning » (1953). Byrnes is overleden.

CABANON (België) © Ed. Dupuis
Serie gebracht in de vorm van mini-verhalen en volledige verhalen door *Pol Deliège* in *Spirou* (Robbedoes) van 1965 tot 1967. Cabanon is een arme man, die in de uitvoering van zijn veelvuldige beroepen, duizend dommigheden begaat, waardoor hij voortdurend met het gezag in conflict komt.

CABAREZ (Alonzo)
Een van de twee metgezellen in het avontuur van *« Felix »* van *M. Tillieux*. Alonzo Cabarez, met bolhoed, sigaar en opzettelijk een boze of sarcastische uitdrukking op het gelaat, hield ervan de boven zijn vriend, de impulsieve *Allume-Gaz*, verheven geest te spelen.

C.A.B.D.
Cf. Club des Amis de la Bande Dessinée. (Club van Vrienden van het Beeldverhaal).

CABRERO (José, bijgenaamd Claude Arnal)
Spaanse tekenaar, die sinds de Tweede Wereldoorlog in Frankrijk werkt. Na een behoorlijk eervolle loopbaan in Spanje gaat Arnal werken voor het blad *Vaillant*, waar hij tegelijkertijd twee beroemde series ontwerpt : *Pif*, de hond en *Placid et Muzo*. Voor de kleintjes tekent hij de avonturen van *Roudoudou* voor het maandblad met dezelfde naam. Arnal geeft Pif op in 1955 en Placid et Muzo in 1957. Tegenwoordig tekent hij zo nu en dan enkele avonturen van Pif, de hond.

CABUT (Jean, bijgenaamd Cabu)
Franse tekenaar op 13 januari 1938 te Chalons-sur-Marne geboren. Brengt zijn eerste tekeningen tijdens zijn legerdienst in « Le Bled ». Gaat werken voor *Hara-Kiri*, waarin hij *« le Journal de Catherine »* brengt. In 1963 maakt hij de beroemde figuur van *Duduche* voor *Pilote*. Duduche zal zich voegen bij *Charlie Hebdo* in 1972. Als humoristische tekenaar heeft Cabu meegewerkt aan Candide, Le Journal du Dimanche, le Figaro, [redacted] Monde, France-Soir... Hij heeft illustraties gemaakt bij werken van *René Goscinny* « La potacholo-

BUZ SAWYER door Roy Crane © K.F.S.

GENE BYRNES,
gezien door C. Thorndike

José CABRERO

PIERRE COUPERIE, HENRI FILIPPINI, CLAUDE MOLITERNI

gie» en «Le potache est servie». In 1969 wordt hem het eerste «Crayon d'or» (Gouden potlood) voor perstekeningen toegekend.

CACIQUE BLANCO (El) (Argentinië)
Beeldverhaal van *Hugo Pratt*, wat het scenario betreft te vergelijken met «Hombre de la Jungla». Afrikaanse avonturen. (1953).

CACTUS-PAPA (Frankrijk) © Bayard-Presse
In 1966 schrijft en tekent *Poirier* voor de eerste maal deze serie voor het maandblad *Record*. Cactus-Papa is een oude man, die in de huidige tijd in het Westen woont, op een ultra-moderne ranch, in gezelschap van zijn vriend de Indiaan Sfinx-oog. De serie was erg traditioneel van stijl. Cactus-Papa was een voorloper van «Horace», het paard van het Westen, eveneens van Poirier. Zijn laatste avontuur verschijnt in het nummer van november 70 van Record.

CADDO
Cf. Chouissin Henry.

CADET JOURNAL (Fr.)
Geïllustreerd weekblad verschenen in 1945 met de medewerking van *Le Rallic* en *Liquois*. Opnieuw ontdekt door J.P. Vygue. Cadet journal schijnt echter weinig bekend en snel verdwenen te zijn.

«Cadet Revue, magazine pour la jeunesse» (Frankrijk)
Geïllustreerd blad in januari 1933 gemaakt voor de Ovomaltineproducten. Het verschijnt de 1e en de 15e van elke maand en *Alain Saint-Ogan* is er van het begin tot het einde hoofdredacteur van geweest (1940). Op de 32 blz., klein formaat, bracht Cadet Revue veel teksten en weinig tekeningen, gedrukt in zwart, rood en blauw. Er komen bekende namen in voor: in 1936 een interview met Paul-Emile Victor en een feuilleton van *G. Franval*; verder illustraties van *Lorioux*, humoristische tekeningen van *Bozz*, bekende namen uit de journalistieke en de radio-wereld (Alex Surchamp, Pierre Sainderichin). Enkele van de meest interessante rubrieken waren: «La conquête de l'air» van J. Mortane en A. Saint-Ogan (1935-1937), «les fables de La Fontaine à l'envers» van J. Cerviéres, veel verhalen en geïllustreerde vervolgverhalen door A. Saint-Ogan (in het bijzonder «Caddy-Caddy», 1934) en vooral de werken van deze laatste: geïllustreerde vervolgverhalen (Mitou et Toti), humoristische tekeningen, beeldverhalen: *Monsieur Poche* (1937), *Serpentin* (1934), Toui-toui (1934), «le rayon mystérieux», een interplanetaire serie (1937-1939); Jakitoy (1935-1939). De herinnering aan Cadet Revue werd na de oorlog voortgezet met bladen als «Reportages Cadet» (1945).

CADY (Harrison) USA
Geboren in 1879. Schrijver en illustrator van kinderboeken: «The Cosy Lion» van F.H. Burnett (1917), «Caleb Cottontail» (1921), de avonturen van Johnny Funny-Bunny, enz. Hij maakte ook humoristische tekeningen met insecten als figuren, voor hij «Peter Rabbit» (1924) ontwierp, een van de weinige Amerikaanse series, die uitsluitend voor kleine kinderen bedoeld zijn. In 1947, kort voor zijn dood, tekende hij nog steeds.

CADY (België) © Ed. Dupuis
Onder het pseudoniem *Michel Denys* bracht *Greg* in het begin van zijn loopbaan een enkel avontuur van Cady, een jongen, die zijn droom tot werkelijkheid maakt, namelijk een groot avontuur beleven in de jungle. «Le temps des Tigres» wordt in Spirou gebracht van maart tot juli 1954, in een humoristische stijl.

CAEN (Michel) Frankrijk
Hoofdredacteur van het blad *«Zoom»* en verschillende andere bladen van de *Warren Company*, in Frankrijk uitgegeven door *Publicness: «Eerie», «Creepy» en «Campirella». Hij is ook medeschrijver van Jacques Sternberg en Jacques Lob* van de *«Chef-d'œuvres de la bande dessinée»* uitgebracht door Editions Planète. *Michel Caen* is co-redacteur met *J.C. Romer* van het filmblad «Midi-Minuit Fantastique».

CAESAR (USA) © Chicago Tribune
Humoristische strip gemaakt door *W. Tymin* tegen het einde van de jaren veertig. Hierin worden uitgebeeld de perikelen van een brave, een tikkeltje stijfkoppige, hond en zijn bazen — een vreedzaam echtpaar — in de stijl van de beroemde *«Napoleon»* van *Clifford Mc Bride*. Caesar is in Frankrijk verschenen in «Le Figaro».

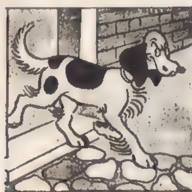
CAESAR (Kurt) Italië
Tekenaar geboren in 1908 te Montigny (Lorraine), als de streek nog tot het Duitse Keizerrijk behoort. Hij reist de hele wereld rond voor het agentschap Ulman. Hij vestigt zich in Italië als Hitler de macht grijpt en maakt zijn debuut in *Risata* in 1935 met «I Due Tamburini», daarna «Cristoforo Colombo». Hij wordt sterk beïnvloed door de Amerikaanse avonturenstrips en in het bijzonder door *Alex Raymond*. Hij werkt ook voor verschillende andere bladen: *Topolino, Intrepido, la Revista*, enz. Hij wordt in 1938 beroemd als *Il Legionario* (Romano) gebracht wordt in «Vittorioso», een serie over de avonturen van een Italiaanse piloot tijdens de Spaanse oorlog; het is tevens de enige strip, waar hij het scenario van schrijft. Zijn eigen ervaring als piloot brengt hem er weldra toe zich te specialiseren op verhalen over de luchtvaart. Dat zijn: *«I moschettieri dell' aeroporte Z», Dino e Dario* (Will Sparrow). Maar hij tekent ook een mooie science-fiction serie voor «l'Aventureux»: «Les conquérants de l'Avenir», en middeleeuwse avonturen: «Il craiato nero» (1938). Tijdens de oorlog zet hij Romano voort, maakt een nieuwe marineserie («Il mozzo del sommergibile»), tekent de legende van de held Beowulf. Tijdens de verzetsbeweging leveren zijn moedige daden in de rijen van de Italiaanse verzetstrijders hem verschillende onderscheidingen op. Na de oorlog tekent hij voor «Il Vittorioso» en «Il Giornalino», vliegavonturen («Roy Rones», «Il Mibbio delle frontere»), avonturenverhalen (*«Uranio in fondo al mare»* 1955), science-fictionverhalen (*«Nel vortice astrale»* 1949), een western (*«la valle della morte»* 1948). Hij maakte uitzonderlijke omslagen voor het toekomstblad «Urania» en werkt lang voor het Engelse agentschap «Fleetway», waar hij oorlogsverhalen en science-fiction voor tekent. Hij maakt tegenwoordig «Rommel» voor een Duits agentschap, na begonnen te zijn met de bewerking van «Perry Rhodan» als beeldverhaal. Hij is bijzonder goed in het weergeven van motoren, wapens, vliegtuigen, oorlogsschepen, met verontrustende vormen. Caesar wordt vaak beschouwd als de belangrijkste Italiaanse tekenaar uit de jaren dertig. Hij heeft lange tijd de pseudoniemen Avai of Away gebruikt.

wordt vervolgd

Jean CABUT

CADY door M. Denys (1954) © Dupuis

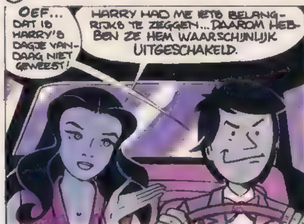

CAESAR door W. Tymin © Chicago Tribune

Kurt CAESAR

Arabella

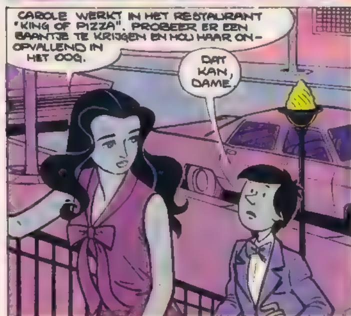

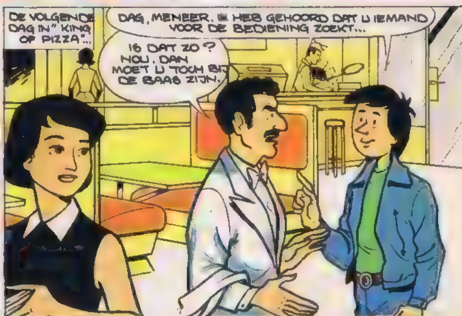
JEAN ACHE

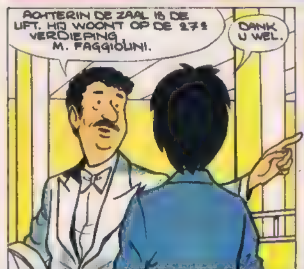

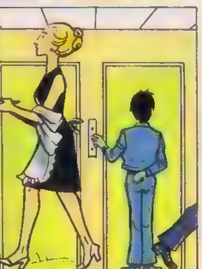

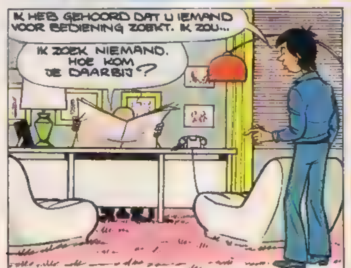

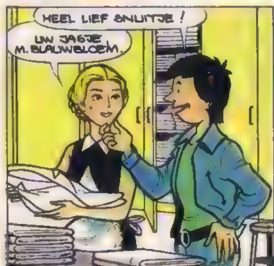
Syfena, directrice van een damesblad, werd dood aangetroffen in de Hudson. Arabella heeft haar plaats ingenomen en probeert tevens uit te puzzelen wie de dader van de moord is. Blauwbloem zal haar daarbij helpen. Welke rol speelt Harry Murphy ? Wie wil de dood van de waternimfen ?

wie is bang van waternimfen?

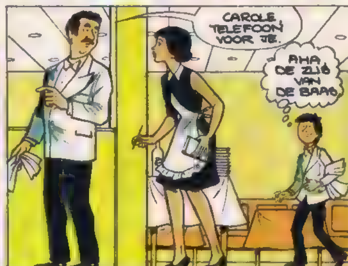

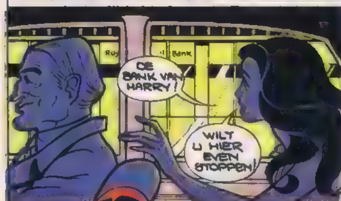

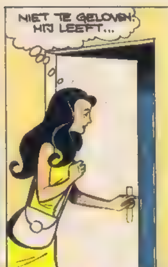

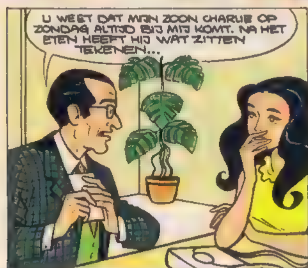
SLA OM

IK ZAL MAAR NIETS ZEGGEN...
U HAD ME IETS BELANGRIJKS TE ZEGGEN?
WILT U HIERNAAST EVEN WACHTEN? IK KOM DIRECT.

NIET TE GELOVEN: HIJ LEEFT...

NEEM ME NIET KWALIJK DAT IK U EVEN MOEST LATEN WACHTEN, MAAR IK MOET U IETS ZEER BELANGRIJKS LATEN ZIEN.

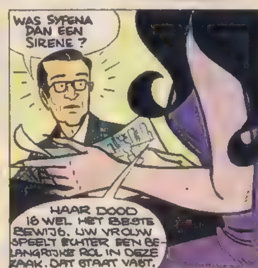

U WEET DAT MIJN ZOON CHARLIE OP ZONDAG ALTIJD BIJ MIJ KOMT. NA HET ETEN HEEFT HIJ WAT ZITTEN TEKENEN...

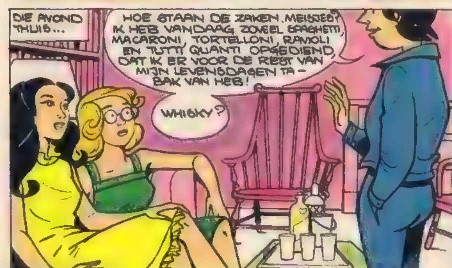

EN IK GELOOF ZELFS DAT HIJ TALENT HEEFT. KIJK MAAR..

Charlie

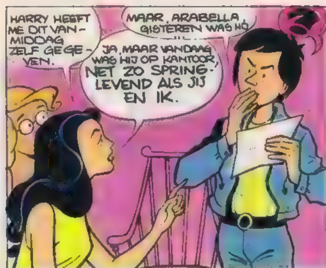

TOEN IK HEM VROEG WAAROM HIJ DEZE TEKENING GEMAAKT HAD, ZEI HIJ " MAMA ZEGT DAT DE ZWARTE HAAIEN ALLE SIRENEN OP ZULLEN ETEN". WAT DENKT U HIERVAN?

DIT IS HEEL BELANGRIJK. NU BEGRIJP IK ALLES. DE GELEERDE GILLINGHAM BEWEERT DAT DE VROUW-SIRENEN DE LEIDING OVER DE WERELD WILLEN HEBBEN. DE MANNEN WILLEN DIT NIET EN SLAAN ALS" ZWARTE HAAIEN" TERUG. SYFENA WAS HUN EERSTE SLACHTOFFER.

WAS SYFENA DAN EEN SIRENE?
HAAR DOOD IS WEL HET BESTE BEWIJS. UW VROUW SPEELT ECHTER EEN BELANGRIJKE ROL IN DEZE ZAAK. DAT STAAT VAST.

DIE AVOND THUIS...
HOE STAAN DE ZAKEN, MEISJES? IK HEB VANDAAG ZOVEEL SPAGHETTI, MACARONI, TORTELLONI, RAVIOLI EN TUTTI QUANTI OPGEDIEND, DAT IK ER VOOR DE REST VAN MIJN LEVENSDAGEN TABAK VAN HEB!
WHISKY?

BEKIJK DIT EENS.
ZO? TEKEN JIJ TEGENWOORDIG?
NEE DE ZOON VAN HARRY EN CAROLE.

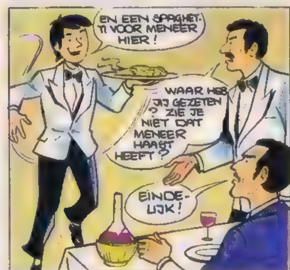

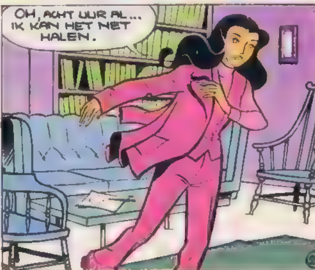

wordt vervolgd

HERONTDEK AL JE VRIENDEN.

Wanneer je wilt, zo vaak je wilt!

DE ARISTOKATTEN POSEREN EVEN NA HUN KNAP AVONTUUR.

© Walt Disney Productions

DE DOKTER ZAL Z'N LEVEN TE DANKEN HEBBEN AAN... EEN LEEUWIN.

© 1966 Ivan Tors films inc.

FLIPPER EN Z'N VRIEND VÓÓR HET DRAMA.

© 1965 Ivan Tors films, inc. and mgm. inc.

ZORRO WIL DE GEVANGENE BEVRIJDEN ALS PLOTS...

© Walt Disney Productions

DE F 104 GAAT OPSTIJGEN OM HET MYSTERIEUZE VLIEGTUIG TE IDENTIFICEREN.

STEVIG IN DE STIJGBEUGELS TUSSEN HEMEL EN AARDE.

MET EEN VIEW-MASTER HERONTDEK JE AL JE LIEVELINGSVERHALEN EN JE HELDEN. EENVOUDIG: SCHUIF EEN BEELDSCHIJF IN JE DIAKIJKER, DUW HET HEFBOOMPJE NAAR OMLAAG, EN... ALLES SPEELT ZICH TERUG AF VOOR JE OGEN.

gaf VIEW-MASTER

200

magazine

ONS DOSSIER OVER

DE GEHEIMEN VAN HET BEELDVERHAAL 1

ONS DOSSIER OVER

DE GEHEIMEN VAN HET BEELDVERHAAL 1

de

Dit onderwerp is te uitgebreid om er zomaar in enkele bladzijden iets over te kunnen zeggen.
Daarom zullen we drie opeenvolgende dossiers wijden aan dit « geheimzinnig » vak en alles wat er mee te maken heeft, in de hoop wat licht te kunnen werpen op de dingen voor hen, die ervan dromen zich eens aan dit vak te kunnen wijden, en ook enige duidelijkheid te brengen voor hen, die er genoegen mee nemen geestdriftige lezers te zijn, want ook zij vragen zich af hoe echte beeldverhalen gemaakt worden.
Deze « openbaringen » zullen misschien niet altijd volgens de verwachtingen zijn. We hebben namelijk voor alles een eerlijk en objectief portret willen schilderen van het beeldverhaal, zonder opsmuk. Misschien zal het lezen hiervan duidelijk maken dat wat uiterlijk oppervlakkig lijkt, ernstige dingen kan verbergen.

De benodigdheden zijn veel minder nauw omschreven dan over het algemeen aangenomen of gevreesd wordt.
Er is vanzelfsprekend papier nodig. De keuze daarvan hangt af van het temperament, de « hand » van de kunstenaar. Er zijn allerlei uitstekende papiersoorten in de handel. Laten we voorop stellen dat er tamelijk dik papier nodig is (zodat het niet gaat bobbelen door de warmte van de hand of als er met inkt getekend wordt), mooi wit en dat geen inkt opneemt.
Meestal is het bescheiden « gekorreld », alhoewel bepaalde tekenaars van glad papier helemaal niet willen weten. Maar tussen « mat » en « glanspapier » is uiteindelijk op het bureau van de hoofdredacteur van alles te vinden.
De meest gevraagde papiersoorten zijn: bristol (bestaat in verschillende kwaliteiten, van middelmatig tot uitstekend), Steinbach, Shoeller Parool enz.
Dan is er nog dubbelzijdig papier (in tegenstelling met de enkelzijdige soorten, die een beter verzorgde recto-zijde dan verso-zijde hebben) of bepaalde dure papiersoorten, die voorgedrukte grijze vlakken hebben, die zichtbaar gemaakt kunnen worden door de gewenste vlakken te bewerken met een bepaald soort vloeistof, die afzonderlijk verkocht wordt.
Neem geen « vet » papier. Houd het vel tegen het licht. Als in het watermerk verdachte plekken voorkomen, koop het dan niet.
Het papier moet zo gelijkmatig mogelijk zijn.
De potloden of stiften, als je liever een vulpotlood gebruikt, worden ook aan je eigen voorkeur overgelaten. Meestal zal de keuze vallen op gematigd vette potloden. De potloodlijnen moeten goed weggevlakt kunnen worden na het inkten. Maak geen gebruik van potloden met aniline, balpennen of « merkers », zelfs niet als ze een fijne punt hebben.
De punten moeten mooi scherp zijn, dus niet brokkelig. Om de punten bij te slijpen wordt de voorkeur gegeven aan een scheermes boven een puntenslijper.
Vlakgommen hebben een belangrijke rol. In de laatste jaren is op dit gebied veel verbeterd. Vlakgommen op basis van plasticstoffen zijn zeer doelmatig gebleken. Vermijd te harde gommen, zoals bijvoorbeeld « inktgommen », want die maken het papier stuk. Een vlakgom moet dus zacht, maar stevig zijn. Tussen de buitenlandse merken, de « Oscar » van Faber voor het vlakgom « Magic Rub ».
De tekenaars kiezen, naargelang hun stijl, het penseel of de pen. Sommige kunstenaars gebruiken allebei samen en nemen bijvoorbeeld het penseel voor grote, zwarte vlakken, de vouwen van kledingstukken, natuureffecten of voor het tekenen van haar enz. en geven de voorkeur aan de pen voor het aangeven van details: de ogen, de handen, nauwkeurige vormen...
Volgens professionals zijn de beste penselen Engels: van het merk Windsor & Newton, in elk geval tamelijk duur. « Isabey »-penselen zijn goed en minder duur, maar verslijten sneller doordat ze de neiging hebben het haar te verliezen (als het haar van het penseel blijft kleven in de inkt van een tekening, moet het voorwerp ogenblikkelijk verwijderd worden).
Wat de pennen betreft is de keuze erg ruim. Nogmaals ook hier wordt de voorkeur gegeven aan het meest geschikte merk voor eenieder, van de harde pen tot de soepele pen voor litho's. Het beste is nog om te beginnen met een flinke sortering pennen te kopen, ze uit te proberen en aantekeningen over de bevindingen te maken.
Geef de moed niet op als de eerste pennen nogal halsstarrig zijn. Ze moeten getemd worden (bijvoorbeeld door enkele regels in je eigen handschrift te schrijven of domweg een stuk papier zwart te maken). Meestal neemt men aan dat één pen op drie werkelijk perfect is.

Deze tekenplaten van Edouard Aidans geven een indruk van de gewone afmetingen bij het maken van de tekeningen. De platen moeten meestal verkleind worden tot het klassieke formaat: 18 x 24 cm. (Let op de schedel van een roofdier in de vitrine: dit is niet zozeer een decoratief voorwerp als wel een documentair element voor de kop van Aram, de sabeltandtijger uit de avonturen van Toenga).

benodigdheden

De pen moet de inkt zonder overdrijving dragen. Een pen, die te diep in de inktpot gestopt wordt, belooft een vlek. Met te weinig inkt zal de pen je in het midden van een lijn in de steek laten.
Als inkt wordt « oostindische inkt » gebruikt, diepzwart (veel tekenaars doen de flesjes 's avonds niet dicht: een lichte verdamping maakt de inkt nog zwarter). Het bekendste merk is « Pelikan ».
Vermijd producten, die grijze vlakken vertonen na het gebruik of bij het opdrogen gaan schilferen.
Wat dat opdrogen betreft, dat moet vanzelf gebeuren bij een met inkt gemaakte tekening. Zet het blad dus niet te vlug rechtop, want alles zou eraf lopen. Gebruik het vloeiblad alleen als onderlegger of... in geval van nood.
Verder altijd een doek bij de hand hebben (voor het schoonmaken van de pen of het penseel tussen twee tekeningen in). De doek kan om het even wat voor stof zijn als er maar geen draadjes of pluisjes op je gereedschap achter blijven.
Wat de verf betreft (zie dit hoofdstuk), die kan gekozen worden uit waterverf van goede kwaliteit. Leer ze goed te mengen of aan te lengen met water. De flesjes waterverf moeten na gebruik altijd zorgvuldig gesloten worden.
Bij het maken van beeldverhalen wordt heel weinig gebruik gemaakt van de instrumenten uit een passerdoos.
Het voornaamste wordt « uit de hand » getekend. Een bescheiden passerdoos kan wel eens van pas komen, maar het is niet nodig om daar veel geld voor uit te geven.
Een goede lineaal (met schaalverdeling) kan daarentegen zeer nuttig zijn (al is het alleen maar om de lijsten van de verschillende tekeningen te maken of een mooie horizontale tekst te berekenen). Deze lineaal is van doorschijnend plastic, 50 cm lang, met bij voorkeur een schuine kant aan de dikke zijde (wat veel vlekken vermijdt). Onder de Franse merken: Raphoplex (referentie 51).

hoe gaan we zitten?

De « beroeps » heeft vanzelfsprekend een verstelbare, instelbare en geperfectioneerde tekentafel met een bestudeerde verlichting. Zijn stoel zal even perfect, verstelbaar, comfortabel en regelbaar zijn.
Om te beginnen is deze luxe overbodig. Nodig is een tafel of een bureau met een vlak bovenblad, zonder krassen of bobbels. Net als acht tekenaars op de tien zul je ongetwijfeld « plat » werken. Later, als je de kans krijgt om een echte tekentafel aan te schaffen, zal de schuinte toch zeer zwak zijn. Tekenaars van beeldverhalen werken, in tegenstelling tot reclame-tekenaars bijvoorbeeld, zelden staande of voor sterk schuin geplaatste tekenplaten.
Zet op de hele bovenkant van de werktafel een vel GOED papier met spelden vast (misschien wel hetzelfde als het vel dat je voor je tekeningen kiest). Dit blad zal in geval van een ongeluk (een omgevallen inktpot, wat een ramp...) de tafel beschermen, maar zal je tevens bevrijden van al die zorgen om rommel: schraapsels van het vlakgom, druppeltjes inkt van het penseel, waterverfvlekken enz. (Overigens draagt een gewetensvolle tekenaar een oud hemd en een versleten broek. Een tekenaar is een arbeider, geen dandy). Het beschermvel kan ook dienen om pen of penseel even uit te proberen, snel zonder moeilijkheden een kladje van een detail te maken. Er zijn beschermvellen, die toebehoord hebben aan grote tekenaars en die een plaats in een museum verdienen.

De stoel wordt met zorg gekozen. De stoel van de typiste — eveneens ontworpen voor het gemak en zo min mogelijk vermoeiend — vormt vaak het gedroomde model. De hoogte is van het grootste belang. Vermijd direct in het begin al een vervorming van de wervelkolom en maagpijn!
Het licht, van het raam of een bureaulamp, moet van links komen (bij voorkeur aan de hoge kant)... behalve als je linkshandig bent. Zoek je houding naargelang de schaduw van je hand op het papier, deze moet zo klein mogelijk zijn. Het licht van een plafondlamp is zelden geschikt.
Denk ook... aan je voeten. Je zult het vloerkleed met je voeten steeds op dezelfde plek verslijten. Leg een matje of een karton, dat zonodig vernieuwd kan worden, onder de tafel. En vergeet niet binnen bereik een goede papierbak (de metalen bak is ideaal) neer te zetten en neem de gewoonte aan deze elke avond leeg te gooien...

ZIE VERDER

Algemene ontwikkeling is de basis van alles. Voor hij aan het tekenen begint, moet de aspirant-tekenaar (of scenarist) zoveel mogelijk praktische kennis verzamelen. Een grondige kennis van de taal is zeer belangrijk, verder aardrijkskunde, geschiedenis en ga zo maar door.

Behalve de bekende tekenfilms uitgebracht door de Belvision-studio's en meestal gewijd aan de glorie van de grote Europese helden van het beeldverhaal (Kuifje, Asterix, Lucky Luke, in lange films, Chlorophyl en, binnenkort, Dommel, in korte films), weet men meestal weinig of niets van de ontelbare verfilmde produkten, die Hollywood (vooral) wijdt en nog zal wijden aan de avonturen van de « papieren » helden.

HET BEELDVERHAAL OP HET WITTE DOEK

We willen het nu niet hebben over Mickey Mouse, Donald Duck of Popeye : zij waren namelijk in eerste instantie bedoeld als figuren voor tekenfilms en pas later heeft men ze, tengevolge van hun filmsuccessen, gebruikt voor beeldverhalen.
De ware geschiedenis van de getekende helden, die op het witte doek gebracht zijn, is vooral geschreven in wat in Amerika « serials » genoemd wordt, films in afleveringen, de voorlopers van de televisieseries « wordt vervolgd » van heden ten dage. In deze serials konden de toeschouwers in de donkere zalen elke week hun geliefde helden terugvinden in eindeloze, verfilmde avonturen met veeltallige vervolgen.
De bekendste figuren (waarvan slechts enkele doordrongen tot de bioscopen in Europa) waren beroemdheden uit de beeldverhalen van de jaren 35 tot 45, voornamelijk Dick Tracey, de beroemde detective ; Tim Tyler's luck, Red Ryder ; Het Spook van Bengalen ; Flash Gordon ; Mandrake, de tovenaar ; Superman ; Lone Ranger en nog veel anderen, in de Verenigde Staten algemeen bekend, maar hier slechts bij verzamelaars.
« Captain America », « Captain Marvel », « Sergeant Pat van de Radio-Patrouille » of « Green Hornet ». Zorro en Tarzan trokken op hun beurt ook volle zalen, maar ook hier volgde het beeldverhaal de film op en niet het omgekeerde, zoals in de gevallen, die we hiervoor genoemd hebben.
Denk vooral niet dat deze avonturenfilms beschouwd werden als derderangs gevalletjes. De Amerikaanse critici wijdden er evenveel aandacht aan als aan de « grote » films, de makers ervan waren knappe en bekende figuren en de sterren bekende acteurs.
Bij naar beeldverhalen gemaakte films, komen we namen tegen als die van John Wayne, Noah Beery, Buster Crabbe, Herman Brix, Lon Chaney, Jackey Cooper, Gilbert Roland, Rod Cameron, Bela Lugosi, Lloyd Bridges en Grant Withers, allen bij filmliefhebbers bekend om andere vertolkingen.
Opvallend is dat een verbazend groot aantal van deze films (bijna 30 %) in de Verenigde Staten gereserveerd waren voor personen boven de 16 jaar. Men meende dat de spanning in sommige films te veel was voor de zenuwen van jeugdige personen ! De televisie heeft hier nogal wat verandering in gebracht en het publiek (grotendeels ook door beelden uit de actualiteit die vaak afschrikwekkend zijn) is misschien minder kwetsbaar geworden...
De mode om films naar beeldverhalen te maken schijnt af te nemen in de jaren 1953-55 en uit die tijd dateren de laatste produkten op dit gebied. Maar de betrokken helden gingen vanzelfsprekend direct over naar de televisie. Deze beschikt sindsdien over eigengemaakte helden (met het voordeel dat er niets meer betaald hoeft te worden aan de een of andere schrijver of tekenaar) en er schijnt een opleving voelbaar te zijn voor helden van de « comics ».
Terwijl bij ons Tanguy en Laverdure (De Ridders van het Luchtruim) en Michel Vaillant op dit moment nieuwe series maken bestemd voor het televisiescherm, keert Amerika, met meer ambitie dan ooit tevoren, terug naar de grote filmprojecten. Oordeel zelf maar : het « King Features Syndicate » (Amerikaans agentschap voor de verspreiding van beeldverhalen, waar wij met name « Roodoog » van hebben) en de filmgroep Hearst Metronome News, hebben gezamenlijk een hele reeks filmplannen aangekondigd betreffende films naar beeldverhalen.
« Het Spook » zal de weg van het witte doek weer opgaan met in de hoofdrollen bekende personen als Peter Sellers en Curd Jürgens. « De Ivoorpatrouille » zal het onderwerp zijn van een serie televisiefilms van 30 minuten, terwijl « Juliette van mijn hart » van Stan Drake al gedraaid wordt en er nieuwe filmseries aangekondigd worden van « Mandrake » en « Flash Gordon ».

◄ Het Spook van Bengalen op het witte doek (de acteur Tom Tyler in een « Columbia »-produkt).

VERVOLG

de studie

Er bestaat geen echte school, waar het tekenen van beeldverhalen geleerd kan worden. Er worden wel wat cursussen gegeven, vooral de laatste jaren, maar dat zijn er niet veel en ze vormen geen echte opleiding.
Te weinig nadruk wordt gelegd op het feit dat een goede, algemene opleiding vooraf MOET gaan aan een tekenloopbaan. De maker van beeldverhalen is niet zomaar een tekenaar. Als hij succes heeft wordt hij net zoveel verteller als illustrator. Dat vraagt een meer dan grondige, algemene ontwikkeling, kennis van de taal, bekendheid met de geschiedenis, de aardrijkskunde, de exacte vakken (ja, zeker !) enz. Je weet nooit genoeg als je in dit vak terecht komt. Zijn hele leven lang moet de verteller van beeldverhalen (want dat is de meest geschikte aanduiding) leren, op de meest uiteenlopende vlakken (en soms ook onverwacht). Begin dus maar meteen.
De grafische school kan vanzelfsprekend ook zijn voordelen hebben, vooral als de praktijk van het tekenen vergezeld gaat met algemene lessen.
Lessen in reclame-tekenen en decoratie zijn het meest geslaagd voor de aspirant-tekenaar van beeldverhalen. Maar laat hij zich vooral geen illusies maken. Als hij zijn «roeping» bekend maakt, zal niemand hem ernstig nemen. Het beeldverhaal is altijd en zal ongetwijfeld nog heel lang in alle scholen op dit vlak beschouwd worden als een smakeloze grap. Alleen de «echte» illustratie (die in de praktijk later haast nooit gevraagd wordt) zal als edel beschouwd worden. Je bent dus gewaarschuwd.
Het meest nuttig (voor het beeldverhaal) op het programma van de tekenacademies : tekenen naar de natuur, de studie van de anatomie en het perspectief, het verven en het letterschrijven. In de meeste gevallen kan men wel stellen dat de opleiding van een toekomstig tekenaar de middelbare school moet omvatten, tot 18 jaar, de studie aan een tekenacademie of een reclame-tekenschool van 19 tot 21 jaar en daarna het onderzoek op eigen houtje (de militaire diensttijd betekent voor sommigen de laatste etappe voor ze zich in de strijd werpen).
Maar we willen er de nadruk op leggen dat de opleiding niet noodzakelijk succes betekent.
Talent, de wijze van werken, het geluk en de wil om te slagen zijn van veel belang voor elke kandidaat.

Geen enkele figuur kan getekend worden zonder een diepgaande kennis van de anatomie. Een figuur kan «realistisch» of komisch zijn, maar als uitgangspunt moet hij trouw zijn aan de werkelijkheid. Gil Kane «beheerst» nauwkeurig elke spier van de figuur, die hij hier in het openbaar tekent...

Eddy Paape, al jarenlang leraar van een (aanvullende) cursus beeldverhalen, in een tekenacademie. Hij stelt vast: «Men kan een begaafde tekenaar helpen om zijn mogelijkheden te verbeteren, maar men kan geen tekenaar maken van een leerling, die als enige instelling zijn goede wil heeft...»

de held

Flesjes, tubes, borstels, instrumenten: Geri is aan het werk. De goed-verlichte tafel heeft een lichtbron links van de tekenaar. De bloemen doen dienst als model. De tekenaar maakt een illustratie voor een lentenummer...

Bij een karikatuur vormt de werkelijkheid voor alles het uitgangspunt. Naast de ondeugende portretten van bekende personen gebruikt Tibet ook veel werkelijke modellen voor de figuren, die hij in de avonturen van Rik Ringers plaatst...

Elke figuur in een beeldverhaal is noodzakelijkerwijs een mens of een dier.

Wat voor soort tekening het is, hoe eigenaardig ook, dit dier of deze menselijke figuur moet je kunnen tekenen zoals het in werkelijkheid is.

De meeste aspirant-tekenaars van humoristische of komische figuren menen dat ze de wetten van de anatomie wel aan hun laars kunnen lappen. Dit is absoluut onjuist.

Een goede karikatuur kan alleen de werkelijkheid als basis hebben. Een komische, getekende figuur is alleen dan grappig als hij « naar het leven » gemaakt is. Zelfs Mickey Mouse en Donald Duck zijn ontsproten uit een degelijke bestudering van de werkelijkheid. Walt Disney heeft een echte muis en een echte eend bekeken en daar de kenmerken van vastgelegd. Verder heeft hij de mensen geobserveerd en al deze gegevens deskundig vermengd bij het tekenen van zijn modellen.

Chlorophyl is voor alles een echte eikelmuis. Taka Takata en Haddock, Maarten Milaan, Roze Bottel of Ton, allemaal hebben ze een normaal lichaam zoals jij en ik, met een skelet, gewone verbindingen en normale spieren, nauwelijks vereenvoudigd of (naar wens) met opzet lichtelijk langer of korter gemaakt, maar steeds met volle kennis van de zaak. Bobbie is gebouwd als een echte hond. Hergé heeft eerst zonder fantasie moeten tekenen om te leren.

Zelfs de meest « eigenaardige » figuren gehoorzamen aan de wetten van de natuur: de sleutelbeenderen van Obelix hebben een vaste plaats, Guust Flater maakt alleen gebaren, die mogelijk zijn, Kid Ordinn gehoorzaamt altijd aan de wetten van het evenwicht, hoe raar hij ook doet. Ze zijn grappig juist omdat ze menselijk blijven en zijn dus eerder een anarchistische « blik van de geest ».

Het ongerijmde kan grappig zijn als het voortkomt uit een situatie, nooit als het berust op niets. Een monsterachtige figuur, die niets met een levend wezen te maken heeft, is moeilijk aanvaardbaar.

Als dit zo is voor komische figuren, geldt het vanzelfsprekend nog veel sterker voor de « realistische » helden, omdat die op echte mensen moeten lijken. Zelfs al gaat het om figuren met boeventronies (welk een gevaarlijke verleiding!) of de komische metgezel van de hoofdrolspeler. Evenals de spelers in een film moeten de figuren oorspronkelijk zijn, maar desalniettemin menselijk blijven.

Weten hoe het skelet eruit ziet, naaktfiguren kunnen tekenen, houdingen op papier zetten, dat zijn allemaal verplichte oefeningen voor de helden aangekleed of van een eigen haardos voorzien worden.

Gordon Bess heeft, voor hij tot de stijl van Roodoog kwam, lange tijd gewone, atletische figuren getekend voor reclametekeningen.

Pas nadat hij honderden modellen in het werkelijke leven bestudeerd had, heeft hij zich aan meer komische figuren gewaagd tot zijn huidige stijl ontstaan is.

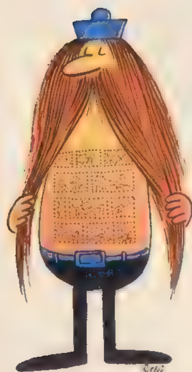
Dezelfde weg legt de schilder af tussen zijn academische tekeningen en een uiteindelijk abstracte stijl. Maar Picasso en Gordon Bess weten allebei heel goed waar ze van uit gegaan zijn.

Er bestaat geen abstracte schilder, die de werkelijkheid, zoals die is, niet in beeld kan brengen. Ik heb het nu natuurlijk wel over *echte* schilders. Hetzelfde geldt voor *echte* tekenaars van beeldverhalen...

VOLGENDE WEEK: HET SCENARIO — HET DECOR — DE DOCUMENTATIE.

lachen met PLOEG

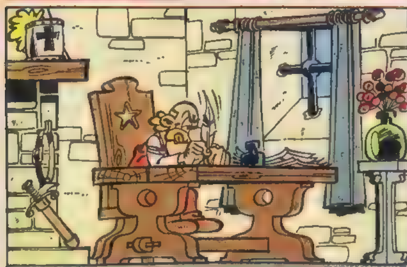

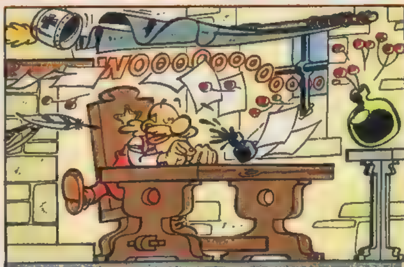

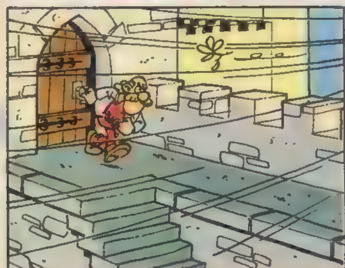
ROBIN HOED

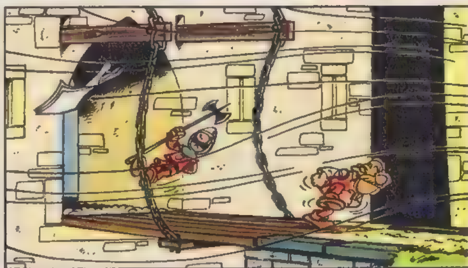

TURK
DEGROOT

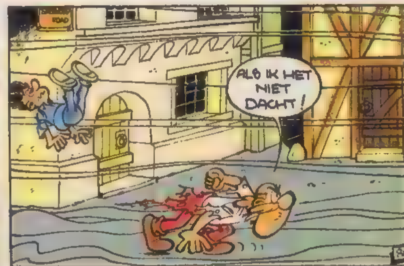

SLA OM

WOOOOOOOOO

ALTIJD EN EEUWIG HETZELFDE. ZE NEMEN NIET DE MOEITE OM DE STADSPOORTEN TE SLUITEN EN DAN ZIJN ZE STOMVERBAASD ALS HET TOCHT! HMPFFFF!

688

2630 **AARTSELAAR**, Boomsestwg.
TEL. : 03/87.60.83.
1070 **ANDERLECHT** « Shopping-Center »
TEL. : 02/23.04.73.
2000 **ANTWERPEN**, Huidevetterstr. 12
TEL. : 03/32.67.99 - 03/32.07.09.
1000 **BRUSSEL**, Grasmarkt, 36
TEL. : 02/12.23.56 - 02/13.50.27.
7000 **MONS**, rue [illegible] la Clef, 31
TEL. : 065/383.13.
2700 **SINT-NIKLAAS**, Statiestraat, 55
TEL. : 03/76.33.46.
1200 **WOLUWE** « Shopping-Center »
TEL. : 02/70.61.52.

SVEN-TELE : 545 F
2 toestellen in doos 37 x 33 x 11 cm. Met dit toestel, waarvan het binnenwerk dezelfde **SVEN**-industriekwaliteit bezit van een echte P.T.T. microfoon, kan gesproken worden tot ± 2.000 m. Radio-ontstoord.

MONTE-CARLO KOFFERTJE 34 x 45 x H 6 cm. 399 F
Een stevig, handig koffertje dat toelaat al de gekende kans- en gezelschapsspelen vlot op te bergen of mee te nemen op reis en picknick (14 spelen).
Bevat : Roulette, bakspel, alma, zwijntje, paardespel, loto, ganzenbord, damspel, marelle, zanzi, domino, gele dwerg, vioolenspel, passe anglaise

Michel PICCOLI

Hij is het typische voorbeeld geworden van een bepaald soort verleider, intelligent, knap en betoverend. Een tikkeltje somber ook wel, maar heel handig kan opeens die aanstekelijke lach doorbreken. In bijna elke film, waar hij in optreedt, is wel een etentje verwerkt, want hij eet met een uitzonderlijke élégance.

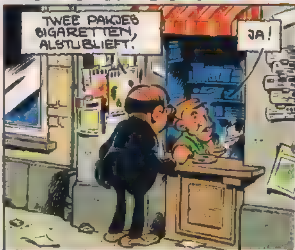
Direct in het begin van zijn filmloopbaan heeft hij zijn haar al verloren (de documentatie van Tibet voor deze karikatuur loopt « enkele haren » achter), maar dat heeft aan zijn overweldigende charme niets afgedaan. Een van zijn beste films uit de laatste jaren is « Les choses de la vie », met Romy Schneider.

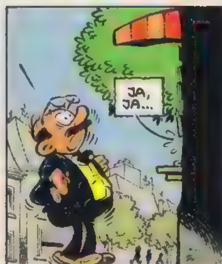

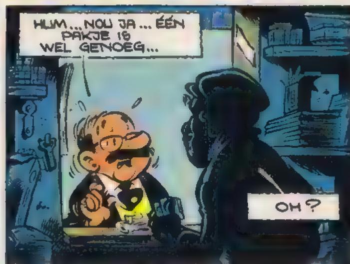
benjamin

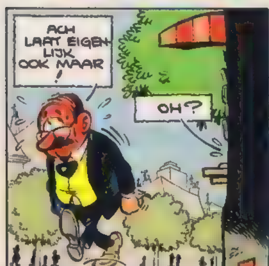
ENKELE VERVUILDE UREN LATER...

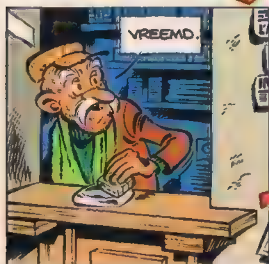

MACHTIG PRIJZENSPEL **Frio**

VIND ONS VOEDSEL EN VLIEG GRATIS NAAR DISNEYLAND IN AMERIKA

MET JE MA, JE PA, JE BROERS EN ZUSJES!

d

b

e

a

c

f

HONING

g

h

Gauw meespelen! 1.000 prijzen te winnen!

1e prijs : **een reis van 12 dagen naar Disneyland** (Orlando, Florida, U.S.A.) met je ouders, je broers en zusjes.
2e prijs : **een echte zeilboot met trailer**
3e prijs en 4e prijs : **een heel mooie elektrische trein**
5e tot 14e prijs : **draagbare televisie**
15e tot 34e prijs : **jongens- of meisjesfiets**
35e tot 54e prijs : **cassette-recorder**
55e tot 104e prijs : **fototoestel**
105e tot 204e prijs : **duikershorloge**
205e tot 304e prijs : **gezelschapsspel**
305e tot 504e prijs : **Parker kogelpen**
505e tot 1.000e prijs : **een prachtig boek.**

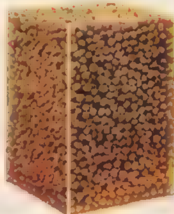

Hoofdvraag : In de grote tekening zie je het beertje* en het eekhoorntje* van de lekkere FRIO chocopasta. Ze zijn aan 't spelen in een hoekje van Disneyland. Rondom hen zijn 8 soorten voedsel afgebeeld : A. citroen, B. kokosnoot, C. sinaasappel, D. hazelnootjes, E. banaan, F. honing, G. ham, en H. ananas.
Eén ervan is de lievelingskost van het beertje, een ander is het liefste snoepje van het eekhoorntje.
Vraag : schrijf de letter van die twee lekkerkostjes in de Deelnemingsbon. Nu nog antwoorden op de tweede vraag.

*Eekhoorntje en bruine beer van Europa

Schiftingsvraag : Hiernaast een doos met hazelnootjes (zonder doppen). De doos is, aan de binnenkant gemeten, 20 cm lang, 20 cm breed en 30 cm hoog.
Vraag : 1. hoeveel hazelnootjes zitten er in die doos ?
2. hoeveel gram wegen die hazelnootjes ?
Bij de deelnemingsbon voeg je dan de cirkel met het woord FRIO, geknipt uit het deksel van een kuipje FRIO chocopasta (chocolade of nootjes)... en dat is alles ! Gauw FRIO halen... en veel sukses !

FRI 6 K - 2129 N Lintas

ONZE LEZERS SCHRIJVEN

EEN KNALGOED BLAD

Ik lees reeds enkele jaren KUIFJE en ik vind het een knalgoed blad. Sommige lezers zeggen dat Tommy Banco steengoed is. Maar daar ben ik het niet mee eens. Hij mag er wel uit. Barnaby Bumper is ook niet zo goed maar de dossiers zijn fantastisch knap en verder nog de avonturen van Rik Ringers, Comanche, Roodoog en vooral Roze Bottel. Ook een pluim voor Ed. P. Jacobs. Jammer dat we het vervolg van zijn verhaal met Blake en Mortimer nog niet krijgen. En wanneer komt KUIFJE zelf terug ? Dat duurt wel lang, hoor ! Er is te veel reclame en dat vind ik spijtig.

M. Cassydi
Hove-Antwerpen

KUIFJE komt terug ! KUIFJE komt zelfs heel spoedig terug ! Nog even geduld.

AL ACHT JAAR KUIFJE !

Ik ben al zolang geabonneerd op KUIFJE en toch [redacted] dit de éérste brief die ik schrijf. Ik vind uw weekblad steengoed en hoop dat het zo blijft. Wat ontbreekt is KUIFJE zelf. En verder zou ik graag een reuzeposter hebben van alle helden van het blad tesamen. Komen er ook spoedig posters van Arabella, Dientje en de Panters ? Ik lees volgende verhalen het liefst : Arabella, de Panters, Alex, Toenga, Chloro, Benjamin. Minder graag : Luc Orient, Bernard Prince, Tommy Banco, Comanche en Bruno Brazil. Slecht zijn, naar mijn mening, Dommel, Max, Taka, Robin Hoed en Magellan. Ook van Ludovicus hou ik niet. Het dossier is interessant en de Tibetton prima. Ik hoop maar dat uw blad nog lang, lang blijft bestaan.

Lutgard Verbé
Eeklo

En nogmaals :
KUIFJE komt heus terug in KUIFJE ! Er komen nog posters en verder spoedig weer iets nieuws, iets hééł speciaals... maar daarover mogen we NU nog geen woord reppen. Wacht maar eens af !

HALLO, KUIFJE !

Ik lees KUIFJE trouw [redacted] 12 jaar lang en ik vind dat het fantastisch verbeterd is. Dit is de eerste brief die ik jullie schrijf. Ik ben het eens met de lezers die schrijven, dat er te veel reclame in het blad zit. De beste verhalen op dit moment : Tommy Banco, Go West, Roze Bottel, Bob Moon. Niet zo geslaagd zijn de verhalen van Korrigan en Comanche. Ook Maarten Milaan vond [redacted] iets minder goed. Ik wou zo graag een heel dossier gewijd aan formule I wagens. Ik ben 21 jaar en werk te Zolder als testrijder.

Walter Schoepen
Merksem-Antwerpen

Hartelijk dank, Walter ! We hebben een heel dossier gewijd aan auto's... dat heb je natuurlijk al stuk gelezen. We zullen dit in de toekomst zeker nog doen. We wensen je veel geluk te Zolder !

VANCE IS HEEL KNAP !

Ik ben 24 jaar en lees KUIFJE sedert vier jaar. De strips zijn uitstekend maar mijn voorkeur gaat naar Rik Ringers, Bruno Brazil, Luc Oriënt, Alex en eventueel Michel Vaillant. Maar ik wou het hier speciaal hebben over de tekenaar van Bruno Brazil : William Vance. Hij is bijzonder knap !
Kunnen de avonturen van Bob Morane, die ook door hem zijn getekend, niet in Kuifje verschijnen ? Het zou me veel plezier doen.

Eugene Lauwers
Gent

Néé, Bob Morane kunnen we niet hebben maar spoedig krijg je een gloednieuw avontuur van Bruno Brazil, natuurlijk overweldigend knap getekend door William Vance. Iets van het beste vaatje !

COMANCHE

HERMANN
GREG

Comanche en Toby hebben Pharson Colorado gevonden, die het geld van de veefokkers vervoerde. Hij was maar even bij Hans-de-Trapper aangelopen om zijn dorst te lessen. De gebroeders Dobbs belegeren de hut van de trapper want zij willen het geld in handen krijgen. Om hun doel te bereiken schrikken zij voor niets terug. Maar Maanvlek en Clem zijn nu ook ter plaatse...

DE WOLVEN VAN WYOMING

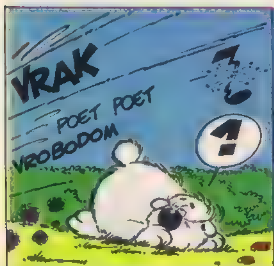

wordt vervolgd

DOMMEL

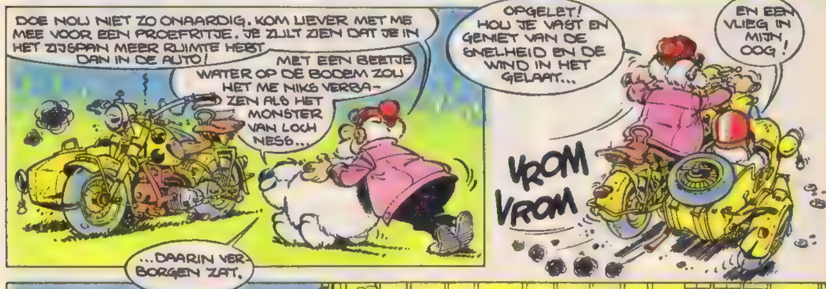

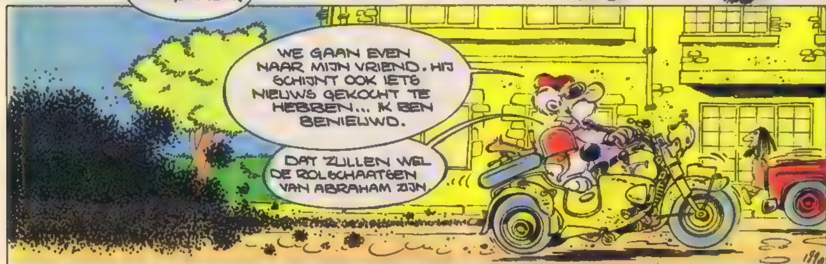

VRAK
POET POET
VROBODOM

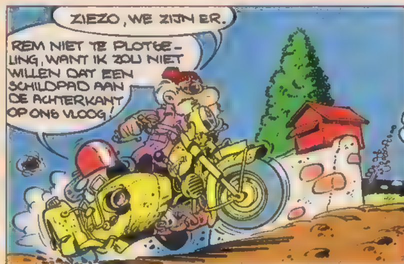

DAT KAN NIET WAAR ZIJN!

KIJK EENS! HEB IK OVER-GENOMEN VAN EEN KENNIS.
VOOR EEN APPEL EN EEN EI.
ZEG LIEVER EEN HABBEKRATS!
HOEVEEL LELIJK-HEIDSWEDSTRIJDEN HEEFT DAT DING GEWONNEN...
...IN DE VORIGE EEUW?

DOE NOU NIET ZO ONAARDIG. KOM LIEVER MET ME MEE VOOR EEN PROEFRITJE. JE ZULT ZIEN DAT JE IN HET ZIJSPAN MEER RUIMTE HEBT DAN IN DE AUTO!
MET EEN BEETJE WATER OP DE BODEM ZOU HET ME NIKS VERBA-ZEN ALS HET MONSTER VAN LOCH NESS...
...DAARIN VER-BORGEN ZAT.
OPGELET! HOU JE VAST EN GENIET VAN DE SNELHEID EN DE WIND IN HET GELAAT...
EN EEN VLIEG IN MIJN OOG!
VROM
VROM

WE GAAN EVEN NAAR MIJN VRIEND. HIJ SCHIJNT OOK IETS NIEUWS GEKOCHT TE HEBBEN... IK BEN BENIEUWD.
DAT ZULLEN WEL DE ROLSCHAATSEN VAN ABRAHAM ZIJN.

ZIEZO, WE ZIJN ER.
REM NIET TE PLOTSELING, WANT IK ZOU NIET WILLEN DAT EEN SCHILDPAD AAN DE ACHTERKANT OP ONS VLOOG!

HEEL MOOI DINGSIGHEIDJE, MAAR HET VERVELENDE IS DAT IK DACHT, DAT JIJ EEN AUTO ZOU KOPEN MET HET OOG OP MIJN NIEUWSTE AANWINST...
HOE BEDOEL JE?
IK SCHAAM ME DOOD!

NOU, KIJK, IK HEB EEN... BZZZ... BZZZ... BZZZ...
IS NOG VAN MADAME DE POMPADOUR GEWEEST...
ZEER ZELDZAAM!

SNAP JE HET NU?
ZEUR TOCH NIET, KEREL. DAT FIKSEN WE WEL EVEN. JE HEBT ER GEEN IDEE VAN HOE STEVIG DIE MOTOREN VAN VOOR DE OORLOG ZIJN!
KOM MEE!

ZAL IK JOU EENS WAT ZEGGEN? KAMPEREN HEEFT DE TOEKOMST!
JA, JE MOET MET JE TIJD MEEGAAN.
IK HOOR ER NIET BIJ!
IK HOOR ER NIET BIJ!
IK HOOR ER NIET BIJ!

CLIFTON

DEGROOT TURK GREG

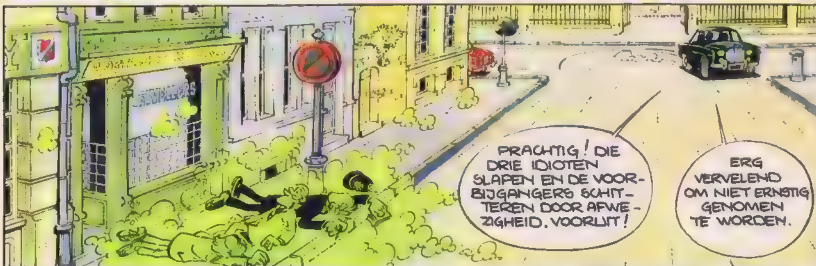

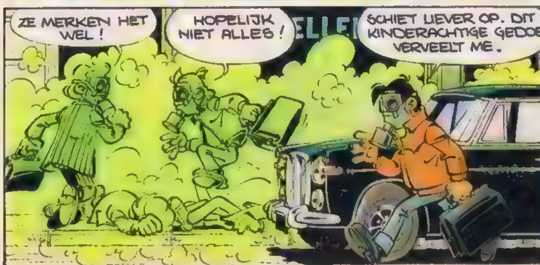

Een onbekende waarschuwde de plaatselijke krant: een hold-up zal gepleegd worden in de grote juwelierszaak Worthless-Junk, vandaag dinsdag om 10 u. stipt.

de lachende dief...

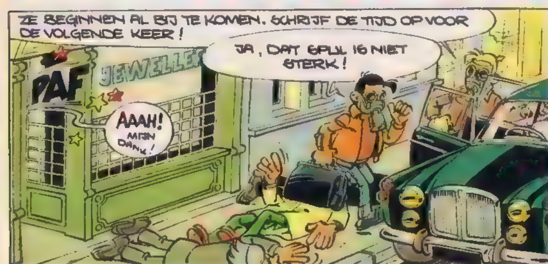

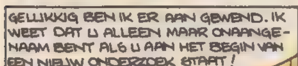

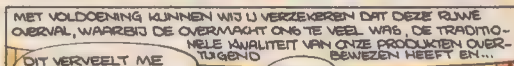
SLA OM

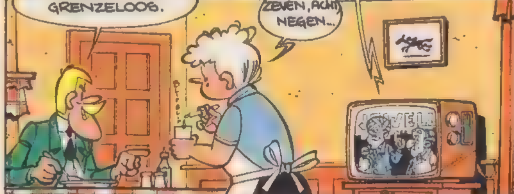

GELUKKIG BEN IK ER AAN GEWEND. IK WEET DAT U ALLEEN MAAR ONAANGENAAM BENT ALS U AAN HET BEGIN VAN EEN NIEUW ONDERZOEK STAAT!

DAT KAN NIET WAAR ZIJN, KOLONEL!
EN LORD SMALLTICKET HEEFT BESLOTEN IN DE KAMER VRAGEN TE STELLEN BETREFFENDE DE GEVAARLIJKE OMSTANDIGHEDEN WAARIN ENKELINGEN...
SINDS VANOCHTEND VERDRINGT DE MENIGTE ZICH VOOR DE JUWELIERSZAAK VAN WORTHLESS & JUNK. WE HEBBEN VRAGEN GESTELD...

UW ETEN WORDT KOUD.
DAT GEEFT NIET! LAAT MAAR KOUD WORDEN.
...KUNNEN VERKEREN. KORTOM, DE VERRASSING WAS VOLKOMEN. DEZE OVERVAL IS EEN UITDAGING AAN HET GEZOND VERSTAND...

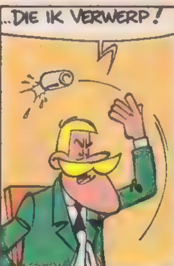

MET VOLDOENING KUNNEN WIJ U VERZEKEREN DAT DEZE RUWE OVERVAL, WAARBIJ DE OVERMACHT ONS TE VEEL WAS, DE TRADITIONELE KWALITEIT VAN ONZE PRODUKTEN OVERTUIGEND BEWEZEN HEEFT EN...

DIT VERVEELT ME GRENZELOOS.
ZEVEN, ACHT NEGEN...

WAAROM HEBBEN DE DIEVEN HUN KOMST AANGEKONDIGD?
UIT IJDELHEID. TIEN!

NA DE TREINOVERVAL ZIJN ALLE KRUIMELDIEFJES VERWAAND GEWORDEN, DUS DAGEN ZE GRAAG UIT. HIER IS UW DRANKJE.
HUM, JA!

DAT IS EEN MOGELIJKHEID ...

..DIE IK VERWERP!

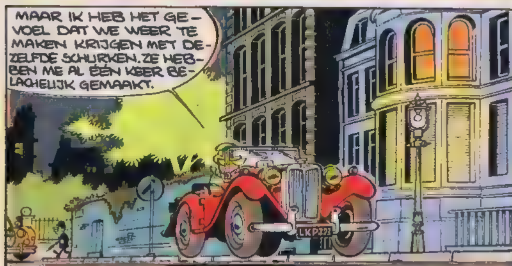

DETECTIVES ZIJN ALLEMAAL RUW EN SLORDIG!
MAAR SOMS PROBEREN ANDEREN ZE IN HET OOTJE TE NEMEN EN DAT ZAL IK NIET TOESTAAN. IK HOOR NOG STEEDS DAT GELACH EN DAT ZIT ME DWARS!
ER KOMT ZOJUIST EEN TELEGRAM BINNEN.

OPNIEUW EEN WAARSCHUWING VAN DE GANGSTERS. ZE VERZEKEREN DAT DE KASSA VAN DE BIOSCOOP BLINDPEOPLE VANAVOND OM 23 U. LEEGGEHAALD ZAL WORDEN.
7

TWEEMAAL IS TE VEEL. EEN BIOSCOOPJE ZAL ME GOED DOEN.
MAAR, KOLONEL, UW ETEN? EN DE SOEP?

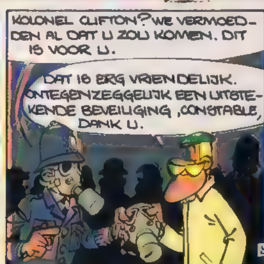

GEBRUIK DIE MAAR VOOR DE SCHOORSTEEN IN DE KAMER. DIE MOET TOCH GEVERFD WORDEN.

DIE TWEEDE WAARSCHUWING ZOU OOK HET WERK KUNNEN ZIJN VAN EEN PSYCHOPAAT. DERGELIJKE MISDADEN NOPEN ONEVENWICHTIGE FIGUREN ALTIJD TOT NAÄPEN.

MAAR IK HEB HET GEVOEL DAT WE WEER TE MAKEN KRIJGEN MET DEZELFDE SCHURKEN. ZE HEBBEN ME AL ÉÉN KEER BELACHELIJK GEMAAKT.
LKP 323

VOOR VANDAAG IS DAT WEL VOLDOENDE. DE POLITIE SCHIJNT ER OOK ZO OVER TE DENKEN...
KLAP

Story
INDERDAAD ZEG...
Brown&Co.

KOLONEL CLIFTON? WE VERMOEDDEN AL DAT U ZOU KOMEN. DIT IS VOOR U.
DAT IS ERG VRIENDELIJK. ONTEGENZEGGELIJK EEN UITSTEKENDE BEVEILIGING, CONSTABLE, DANK U.
8

SLA OM

MAXI ZOO

DE BOOM-MARTER

De boommarter (de Latijnse naam is *Martes martes)* is ongeveer 75 cm. lang, waarvan een derde voor de staart. Opvallend zijn de zeer lenige ruggegraat en de korte, sterke poten, waardoor de boommarter (hetzelfde geldt voor de iets kleinere steenmarter of fluwijn) uitstekend kan klimmen. Meestal is de boommarter te vinden in beboste streken overal in Europa. Hij woont in holle bomen, onder stenen en in rotsspleten. Bij voorkeur maakt hij jacht op kleine knaagdieren, zoals eekhoorns, hazen en konijnen, maar hij voedt zich ook met kikkers, eieren, vogels, insekten en vruchten.

Door jacht te maken op knaagdieren zorgt de marter onwillekeurig voor het behoud van het biologische evenwicht in de natuur.

De vacht van de boommarter is bruin met geelachtig wolhaar, de staart en de poten zijn donkerbruin en onder de keel bevindt zich een dooiergele vlek. Zijn pels is in de bonthandel nogal gezocht, wat niets te maken heeft met het biologische evenwicht in de natuur!...

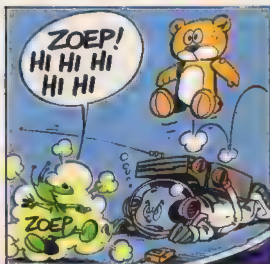
Rond maart-april worden, meestal in een holle boom of een verlaten vogelnest, 2 tot 6 jongen geboren.

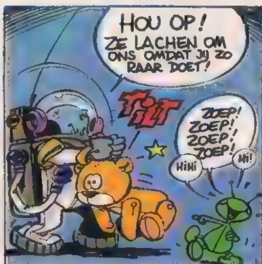
(Tekening NEMO P.B.J.)

BOB MOON & TITANIA

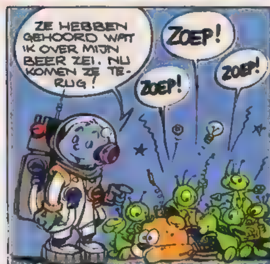

M.WASTERLAIN

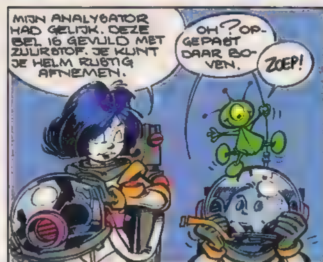

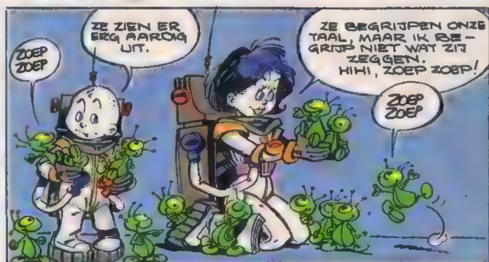

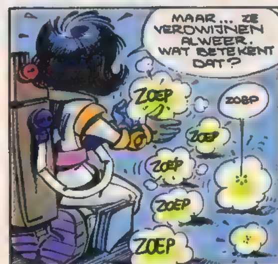

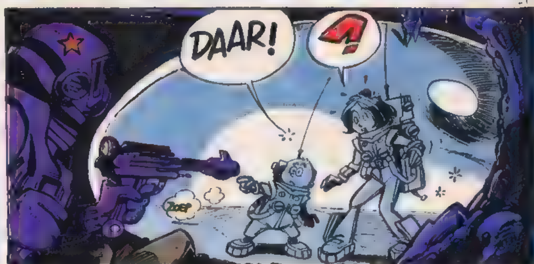

Dokter Lem, Bob Moon en Titania willen een einde maken aan de terreur van ruimtepiraat generaal Bol. Dat is hun gedeeltelijk gelukt, maar de handlangers van Bol konden ontsnappen en hebben hun gijzelaar meegenomen. Bob Moon en Titania zochten de beer van Bob en verdwaalden... Zij ontmoetten heel sympathieke Marsmannetjes!

een, twee, mars!

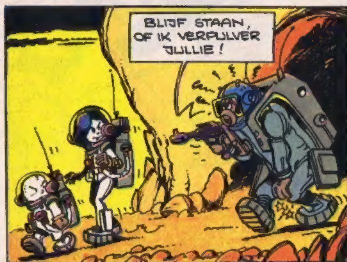

wordt vervolgd

LEES VOLGENDE WEEK:

Onze tweede aflevering
over alle geheimen van het STRIPVERHAAL

EEN RAADSEL VAN RIK RINGERS

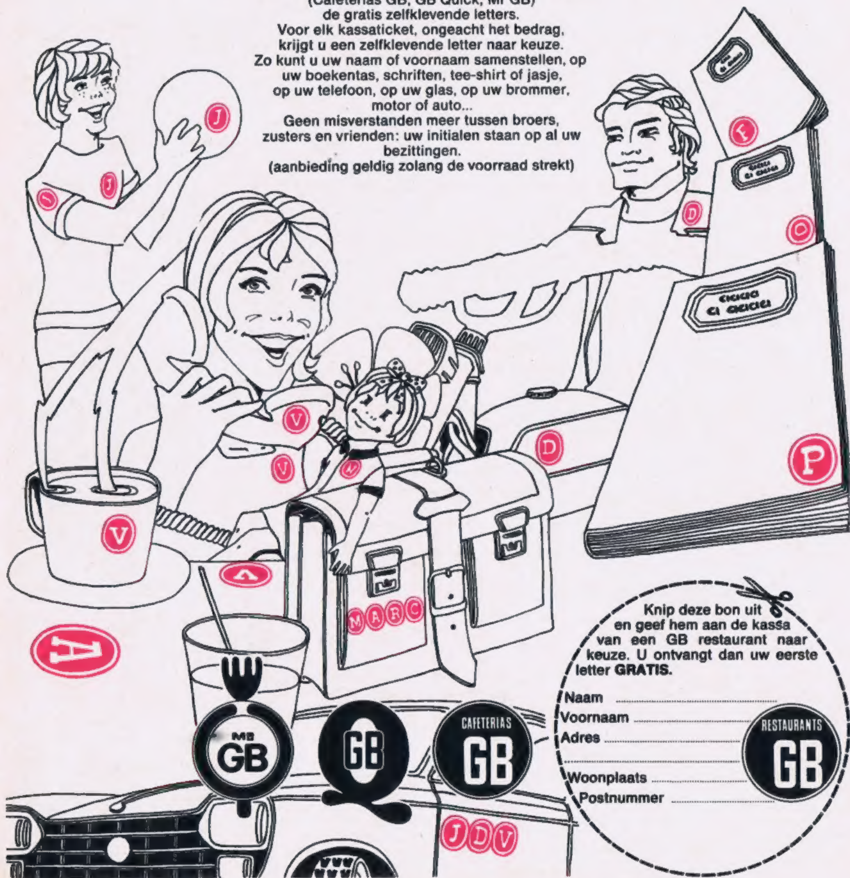

En een nieuw avontuur van **RIFIFI**

REUSACHTIG!

UW INITIALEN,
OF UW HELE NAAM IN ZELFKLEVENDE LETTERS!

Vraag bij uw volgend bezoek aan een GB restaurant
(Cafeterias GB, GB Quick, Mr GB)
de gratis zelfklevende letters.
Voor elk kassaticket, ongeacht het bedrag,
krijgt u een zelfklevende letter naar keuze.
Zo kunt u uw naam of voornaam samenstellen, op
uw boekentas, schriften, tee-shirt of jasje,
op uw telefoon, op uw glas, op uw brommer,
motor of auto...
Geen misverstanden meer tussen broers,
zusters en vrienden: uw initialen staan op al uw
bezittingen.
(aanbieding geldig zolang de voorraad strekt)

Knip deze bon uit
en geef hem aan de kassa
van een GB restaurant naar
keuze. U ontvangt dan uw eerste
letter **GRATIS.**

Naam ....
Voornaam ....
Adres ....
....
Woonplaats ....
Postnummer ....

MAX de ontdekkingsreiziger

BARA

